

Motion till riksdagen 2025/26:120

av **Angelica Lundberg (SD)**

Rättegångskostnader vid vinst i domstol

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket kring rättegångskostnader i syfte att skydda den vinnande parten från betalningsansvar när detta ålagts motparten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Enligt svensk rätt har den part som vinner en rättegång i vissa fall rätt att få ersättning för sina rättegångskostnader av motparten. Detta gäller i vissa mål som rör familjerätt, liksom i civilrättsliga tvister i allmänhet. I praktiken fungerar dock denna princip bristfälligt, särskilt när den förlorande parten saknar betalningsförmåga eller medvetet undandrar sig betalningsansvar.

Även om det finns ett domstolsbeslut på att motparten ska ersätta beloppet, tvingas den vinnande parten ändå först att betala sina juridiska kostnader ur egen ficka och får därefter begära in detta av motparten. För att driva in pengarna krävs i många fall ansökan om verkställighet hos Kronofogdemyndigheten. Om motparten redan har skulder, saknar tillgångar eller vägrar betala, blir det i praktiken omöjligt att få tillbaka pengarna inom rimlig tid, om alls.

Detta är särskilt problematiskt i familjerättsliga mål där rättssäkerheten och barnets bästa borde vara vägledande principer. Det är orimligt att en förälder som exempelvis behöver försvara sin rätt till umgänge med sitt barn eller ansöker om att verkställa en dom, ska tveka att ta juridisk hjälp av rädsla för att inte ha råd trots att han eller hon sedan får rätt i domstol. Det är också problematiskt i de fall det förekommer våld i nära relation.

Den som får rätt i domstol ska inte bära risken för att den andra parten inte följer domen och själv behöva ta ansvar för indrivningen. Regeringen bör därför utreda en ny modell där staten tillfälligt ersätter den vinnande parten för rättegångskostnader som domstolen beslutat att motparten ska betala. Därefter övertar staten fordran och kräver

in beloppet från den betalningsskyldige. En sådan ordning skulle skydda den vinnande parten från betalningsansvar när detta ålagts motparten.

Angelica Lundberg (SD)